

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ ἡ κριτικὴ τοῦ καθημερινοῦ τύπου μίλησῃ ἀπὸ ἓνα μέρος πολὺ εὐστοχα, σχετικὰ μὲ τὴ μορφή τῆς ἀρχαίας τραγωδίας καὶ μὲ τὶς ἀνυπέρβλητες δυσχέρειες ποὺ θὰ βρισκῆ μπροστὰ τῆς ἡ ἀρτια σκηνικῆ ἐμφάνισί τῆς, ἐνὸσω θὰ λείπουν οἱ ἀνάλογες ἐργασίες ἀπάνω σὲ ὅλα τὰ στοιχεῖα ποὺ τὴ συγκροτοῦσαν, καὶ ποὺ μονάχα παρανόηση τῆς βαθύτερης οὐσίας τῆς θὰ μπορούσε νὰ τὰ παραβλέψῃ.

Αὐτὰ εἶναι τόσο γνωστὰ πράματα καὶ τόσο ἔξω ἀπὸ κάθε ἀμφισβήτησι, ποὺ μὰ τὴν ἀλήθεια ἀπορεῖ κανεὶς μὲ τὴν ἰδέα τοῦ κ. Μελά νὰ ἐγκαινιάσῃ τὶς παραστάσεις τοῦ «Θεάτρου Τέχνης» μὲ ἔτσι ἀπαρασκεπτῆ ἀρχαία τραγωδία, καὶ μάλιστα μὲ τοὺς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Μιὰ ὅμως καὶ τὸ καταπιάστηκε ἦταν τουλάχιστο ἀπαραίτητο, γιὰ μιὰ σοβαρὴ θεατρικὴ προσπάθεια, νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀπόλυτη ἐνότητα τῶν στοιχείων ποὺ διαθέτε, καὶ τὸν προσανατολισμὸ τῶν στοιχείων αὐτῶν πρὸς τὴν αἰσθητικὴ τοῦ ἀρχαίου θεάτρου. Χωρὶς τὸ πρῶτο δὲ μπορεῖ καν νὰ ἐννοηθῆ θεάτρο, καὶ χωρὶς τὸ δεύτερο δὲ μπορεῖ νὰ ἐννοηθῆ ἑλληνικὴ τραγωδία. Λυπούμαστε εἰλικρινὰ ποὺ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ποῦμε ὅτι ἀπὸ τὴν προσπάθεια τοῦ κ. Μελά, ποὺ ἀσφαλῶς τὴ γέννησε ἕνας ἀγνὸς πόθος, ἔλειπαν καὶ τὸ 'να καὶ τ' ἄλλο σὲ σημεῖο ποὺ δὲν ἐπιτρεπότανε. Οὔτε ὁ σκηνογράφος εἶχε ὑποταχτῆ στὴν ἀντίληψη τοῦ σκηνοθέτη, οὔτε ὁ σκηνοθέτης στὸν ἑαυτὸ του. Ἐπὶ τὴ μιὰ μεριά λ.χ. εἶχαμε ἐπιδίωξη ἀπλοῦ ὑποδλητισμοῦ μὲ φόντα ἀπὸ γαλάζιο πανί, — ποὺ οἱ πολεμιστὲς βάζουν κατὰμπροστὰ του τὸ χέρι ἀντὶ τὸ γιὰ νὰ κατοπτρεύσουν τὸν κάμπο — κι ἀπὸ τὴν ἄλλη ξιπασμένα παιχνίδια χρωματιστοῦ φωτισμοῦ καὶ ὀλόκληρες τειχομαχίες ἀπάνω στὴ σκηνή, γιὰ τὴν ἐπιδίωξη πραγματιστικῆς ἐντύπωσης — κι αὐτὸ, σὲ στιγμὴ ποὺ ὁ χορὸς, ἐγκαταλημένος μοναχὰ στὴν ἀδύναμη φωνῆ τῆς προεξάρχουσας, ἀγωνίζεται ν' ἀπαγγέλλῃ τὰ χορικά. Ἀληθινὰ ἡ προσπάθεια τοῦ χοροῦ ν' ἀκουστῆ μέσα στὴν τενεκεδοκρουσία καὶ στὸ κρῦο πάλαιμα γύρο ἀπὸ μιὰν ἀνεμόσκαλα, προκαλόντας τὴ διάσπαση τῆς προσοχῆς τοῦ κοινοῦ — σὲ μιὰ τραγωδία ὅπου δὲν πρέπει νὰ χάσῃ κανεὶς λέξη — ἔριχναν τὸ συναίσθημα τοῦ θεατῆ, ἀπὸ τὸ ὀδυνηρὸ στὸ κωμικὸ ὀλότελα. Καὶ οἱ ἠθοποιοί; Στόμφος καὶ παραποίηση φωνῆς προχρηστομανικοῦ θεάτρου, πόζες λαϊκῆς καὶ χειρονομίες ἄτονες, κινήσεις σὲ τέτιο σημεῖο ἄρυθμες κι ὁμοιόμορφες, ποὺ καταντούσαν πιά ἀνυπόφορες.

Ἦτανε πράματα αὐτὰ ταιριασμένα μὲ τὴν αὐστηρὴ μουσικοπλαστικὴ τῆς ἀρχαίας μορ-

φῆς ἢ μὲ τὸ στυλιζάρισμα καν τοῦ σκηνογράφου;

Οἱ παραφωνίες τοῦτες ἦτανε τόσο ἀποκαρδιωτικῆς, ποὺ θὰ μᾶς κρατοῦσαν ὀλότελα ἐπιφυλαχτικούς, ἂν δὲν τὶς ἀποδύναμε σιὴ φυσικὴ ἀδύναμία ποὺ βρέθησαν πρωτόγαλτοι ἠθοποιοί, χωρὶς τὴ βοήθεια τοῦ γενικοῦ ρυθμοῦ, τῆς πλαστικῆς κίνησης καὶ τῆς μουσικῆς νὰ ἐμφυχώσουν τοὺς στίχους.

Εἴμαστε βέβαιοι πῶς ἀλλοῦ, θὰ δειχτοῦν ὅλοι τους πολὺ ἀνώτεροι ἀπ' ὅ,τι παρούσιασαν στοὺς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας.